

GAZETNIEMENSKI KURIER POLSKI

Orzeszkowej 13 tel. 166
Redakcja otwarta od 12-11-6
Administracja - 10-11-6
Prenumerata miesięcznie zł. 4.
z odnośnieniem i przes. poczt. 4 zł. 50 gr.

№ 241 Rok II.
GRODNO
wtorek 1 września 1925 r.

OGŁOSZENIA: Za 1 wiersz in/m za tekstem 20 gr. Drobnie za wyraz 10 gr. Dla poszukujących pracy 5 gr. za wyraz. Miesięczne p/k umowy. Dla ogłoszeń układ stronicy 8-mi espaltowy. Każda nowa podwyżka taryfy, ogłoszona w nagłówniku, obowiązuje wszystkie już przyjęte zamówienia bez uprzedniego zawiadomienia.

P
LA-CE
ulica Pocztowa № 4.

D z i ś!
Tancerka
KATARZYNY
II.

„Psyche”

Dramat w 8 aktach
w rolach głównych
Runicz i Gzowska

Nowy rok szkolny

A więc znów do szkoły po oświatę — światła bowiem i wiedzy trzeba nam jaknajwięcej.
W świecie jest miejsce tylko dla cywilizowanych narodów.
Dotyczy to zwłaszcza Polski, tak groźnie osaczonej ze wszystkich stron.
W miejscowym gimnazjum męskim, rok szkolny rozpoczęto na bożeństwo w dniu dzisiejszym o godz. 9 rano.
Normalna nauka podjęta będzie jutro.
Do tego czasu zapadnie też ostateczna decyzja co do liczby oddziałów. Prawdopodobnie jest otwarcie drugiego oddziału klasy II i VII-ej i w tym wypadku odbędą się dodatkowe egzaminy do tych dwóch klas.
Jak się dowiadujemy, bezcelowe jest natomiast zabieganie o dodatkowe przyjęcie do którejkolwiek innej klasy.
Młodzież wejdzie po wakacjach do gruntownie odnowionego budynku szkolnego. Odświeżono też część sprzętów szkolnych wspólnym wysiłkiem Dyrekcji i Komitetu Rodzicielskiego. Niestety tylko nie przeprowadzono remontu sali gimnastycznej z powodu braku funduszy. Kwota zebrana przez K. R. okazała się nie wystarczającą a za-

biegi skierowane do posła Łaskiewicza, oczywiście, nie osiągnęły żadnego rezultatu.
Przy tej sposobności nie wadziłoby zapytać, czy w budżecie sum budowlanych, będących w rozporządzeniu Magistratu nie znalazło by się miejsce nie na udzielenie kwoty jak sądził na remont rządowego gmachu, lecz na udzielenie komitetowi Rodzicielskiemu w tej pięknej sprawie.
Z przyjemnością stwierdziliśmy natomiast w pięknym stylu przeprowadzone odświeżenie kaplicy szkolnej — dzieło p. Starosiejki, bardzo sumiennego pracownika.
Szczególnie korzystne dla rozwoju kulturalnego naszej młodzieży, a pośrednio i miasta, jest pozyskanie dla zakładu 40 tu reprodukcji arcydzieł rzeźby greckiej i rzymskiej, które w gustownej a-trwałej oprawie zdobną już świetlicę szkolną.
Dyrektor zakładu oznajmił zarazem zamiar urządzenia stosownego cyklu wykładow z zakresu tej sztuki, dla szerszego ogółu młodzieńców łącznie ze zwiedzaniem tej wystawy. Fundusz drogą tą pozyskany przeznaczono na powiększenie zbiorów.
W składzie grona nauczycielskiego zaszły pewne korzystne zmiany w drodze nowych nominacji.

i innych miejscowościach. Zbudowaliśmy hangary w Łodzi i w Warszawie, a z uich odlatują pierwsze nasze płatowce, by nieść w najdalsze zakątki kraju wiedzę o lotnictwie.
Kształcimy inżynierów polskich zagranicą i szerzymy lotniczą naukę w kraju.
Z nadzieją patrzymy w przyszłość!
Daleka droga przed nami i tysiące potrzeb! Ze wszystkich zakątków kraju płyną głosy dopominające się o lotniska i samoloty.
Musimy wychować młodzież w duchu ofiarnym i w zrozumieniu nowych potrzeb i obowiązków, płynących z rozwoju rodzimego lotnictwa.
Musimy troszczyć się o to, by przez Polskę szły wielkie drogi lotnicze świata, podróży ze wschodu na zachód i z północy na południe.
Musimy zakładać stacje meteorologiczne i stacje radiolączności.

O B Y W A T E L E !

Tydzień obecny jest naszym świętem, jest przygotowaniem się do pracy w ciągu najbliższych miesięcy! Jest przeglądem naszej narodowej świadomości!
Oczekujemy od was, pomocy, czynu i ofiar!
Przyszłość narodu stwarza jego społeczeństwo!
W szeregach Ligi Obr. Pow. Państwa zgromadzić się winni wszyscy, dla których ta przyszłość jest przedmiotem patriotycznej troski!

obronę Rzeczypospolitej! Im więcej członków Ligi, im więcej ofiar na jej patriotyczne przedsięwzięcia — tem więcej gwarancji, że Polska będzie nietykana.
S. Wojciechowski.

Zebrań Komitetu L.O.P.P.

W czasie od 6—13 b.m. odbędzie się w całej Polsce zbiórka na fundusz L. O. P. P.
W tutejszej centrali powiatowej również jak we wszystkich środowiskach na terenie Rzpłitej wrogą gorączkowa praca organizacyjna mająca na celu zabieg o osiągnięcia maximum wydajności czynionych wysiłków przez sfery, w rękach których spoczywa los tej instytucji, winnej być troską całego społeczeństwa.
W sekretarjacie tutejszego oddziału praca jak w ulu — o ile można podobne porównanie uczynić tam, gdzie rój pracowitych pszczół, świecących nieobecnością zastępuje jedyną w osobie nieomordowanego sekretarza p. Zarzyckiego, który dzięki złożonej przez innych członków Zarządu na jego barki po nad siły pracy, czynności swe biurowe zmuszony jest odrabiać w godzinach nocnych. Tysiące ulotek, setki proklamacji i afiszów, odezwy i książeczki propagandowych rozdaje się partjami delegatom kół gminnych, rozpisuje wezwania, wydeje dysputy i objaśnia falangę, oczekujących na dane co do mającego nastąpić tygodnia zbiórki.
Na dzień jutrzejszy w sali posiedzeń R. M. w Magistracie zwołane zostaje na godz. 7-ą wieczór, walne zebranie Komitetu tygodnia L. O. P. P. Rozesłano przeszło 100 zaproszeń, zważywszy jednak na pośpiech oraz brak rąk pomocniczych być może, że zapomniano o kimś kto winien był otrzymać zaproszenie.
Zarządy poszczególnych kół, zrzeszeń towarzyszy i poszczególni członkowie społeczeństwa, nie powinni zrażać się ewentualnym nieotrzymaniem zaproszenia to bowiem nie są zaproszenia na fajf, czy też bal, lecz zawiadomienia o konieczności spełnienia świętego wobec kraju obowiązku i ładnem i względami ceremonji nie mogą się tłumaczyć ze swej nieobecności na zebraniu.

ODEZWA

Obywatele!

Liga Obrony Powietrznej Państwa zdobyła wasze zaufanie i niejedną z was dopomógł nam w dziele tworzenia potężnego polskiego lotnictwa.
Rozumieliście wszyscy, że siła naszego lotnictwa to bezpieczeństwo naszych granic, to spokojna praca rolnika na wsi, robotnika — w fabryce, to dobrobyt w przyszłości wszystkich rodzin.
Nie wolno nam być słabszymi niż nasi sąsiedzi!
Dziś, gdy dokoła nas z ziem wszystkich państw wznoszą się już ku niebu tysiące samolotów, musimy wyczerpać wszystkie siły aby błą-

kit rozpościerający się nad naszym państwem był przez nas opanowany.
Krok po kroku realizujemy nasz program:
Po nad poziom wydzwignęliśmy potężny Instytut Aerodynamiczny do badań lotniczych przy Politechnice Warszawskiej, bez którego niemożliwą była konstrukcja polskich samolotów.
Z naszej szkoły otnieżej w Poznaniu pięćdziesięciu pilotów wyjdzie już wkrótce, by pełnić straż wśród błękitów!
Brak nam jeszcze lotników, hangarów, warsztatów i samolotów.
Stworzyliśmy lotnisko w Łodzi, które stanie się wielką stacją polskich linii powietrznych, przystępujemy do tworzenia lotnisk w Katowicach, Brześciu, Łucku, Piotrkowie

Prezydent Rzeczypospolitej o L. O. P. P.

Nowoczesne zmiany w użyciu środków walki wymagają, ażeby nietylko rząd i wojsko, lecz cały naród czuł nad zabezpieczeniem swoich granic od najazdów nieprzyjacielskich. Lotnictwo stało się nietylko nowym środkiem szybkiej komunikacji, ale potężnym orężem szczególnie groźnym dla tych, którzy nie rozporządzają odpowiednią flotą powietrzną. Dla zaradzenia tej potrzebie narodowej powstała Liga obrony powietrznej państwa. Działalność jej świadczy, że oczyszczamy się z dawnego grzechu — niedbaństwa obywateli o silną szybko działającą

Posiedzenie Nadzw. Kom. Rozjemczej

W ubiegły piątek 28 sierpnia r. b. od godz. 9 rano rozpoczęło się posiedzenie Nadzw. K. R. do załatwienia zatargu zbiorowego pomiędzy właśc. domów a dozorcami w Grodnie.

Skład Komisji następujący: 3 przedstawicieli rządu w osobach p.p. Sędziego Choynowskiego, urzędnika Starostwa Grodz. Ardziejewskiego i Inspektora Pracy 39. obwodu (jako przewodniczącego), 3 przedstawiciele właśc. domów w osobach p.p. adw. Zadaja, adw. Bortnowskiego i L. Załuckiego; następnie 4 przedstawicieli Zw. dozorców domowych i jednego przedstawiciela Chrz. Zw. Zaw.

Posiedzenie trwało od godz. 9 rano do godz. 24 nocy z przerwą od 3 do 7 wiecz.

Przy ustaleniu płacy doszło do ostrej polemiki pomiędzy stronami, szczególnie zaś przy omówieniu terminu, od którego zawierana umowa będzie obowiązywała. Dozorczy, będąc poparci przez przewodniczącego Inspektora Pracy, żądali, aby umowa obowiązywała od dnia 1-go kwietnia r. b., czemu się sprzeciwili właściciele domów i p. Sędzia Choynowski.

Przedstawiciele dozorców zachowywali się wyzywająco i postawili wniosek, że w razie niepomysłnego załatwienia tej sprawy, zdejmują z siebie wszelką odpowiedzialność, za mającą z tego wynikać następstwa.

Wobec tego p. Sędzia Choynowski podaje konkretny wniosek, który zostaje przyjęty, iż umowa będzie obowiązywała od dnia 1 września r. 1925 do dnia 1 września r. 1926.

W czasie od 1 kwietnia do 1 września obowiązuje umowa, za wartą w roku poprzednim, z tym jednak zastrzeżeniem, iż w czasie tym nie istniała umowa indywidualna.

Płaca dozorcóm ustalona w sposób następujący: Ulice miasta zostały podzielone na 3 klasy, zaś domy w każdej klasie na 4 kat. Najwyższa płaca w domu 1 kat. ulicy 1 klasy wynosi 78 zł. miesięcznie, najniższa dla domu 4 kat. ulicy 3 klasy—15 zł.

Należy odnotować fakt, iż przed określeniem płacy zostały odczytane przez Inspektora Pracy orzeczenia Nadzw. K. R. z całego szeregu miast, jak to: Grodzisk najwyższa płaca 22½ zł., Kraków—50 zł., Radomsk—60 zł., Kutno—20 zł. i t. d. Z tego wynika, iż Grodno płaci dozorcóm znacznie więcej niż cały szereg innych miast nawet niektórych większych od naszego.

Odpowiedzialność przed władzami ponosi dozorca. Ważnym jest punkt, iż na żądanie właścicieli, lub lokatorów domu, dozorca obowiązany jest myć schody raz na tydzień za oddzielną zapłatą (przewidziano w umowie).

Jak się dowiadujemy Zw. Wł. N. umowę niniejszą uważa za nader krzywdzącą i zamierza zaskarżyć taką do Najwyższego Trybunału Administracyjnego.

M—cz.

Składajcie ofiary na L. O. P. P.

Krwawa strzelanina na granicy sowieckiej

Z pogranicza do nasza, że w bliskości strażnicy K. O. P. w Buskach pow. Wilejskiego, zachorowano krwawą walkę pomiędzy żołnierzami sowieckiej straży granicznej. Żołnierze strzelali do siebie z rewolwerów systemu „Nagan”. Jeden z uczestników bitki został zabity na miejscu. Przyczyny strzelaniny są nieznane.

„Słowa”

Kronika

Teatr Miejski

Dziś do raz 3-oi po cenach znizowanych „Waselo podczas rewolucji”, którego premiera odbyła się z dużym powodzeniem artystycznym.

W próbach wesela krótkochwila „Gdy kobieta zapragnie”.

Podziękowanie

Zarząd Pol. T wa Dobroczyńności niniejszym wyraża serdeczne podziękowanie Ks. T. Sępieżyńskiemu, jak również wszystkim członkom Koła Ziemianek, zarówno za urządzone dla naszej działki letnisko w spuszczonych dobach, jak za obfite zaopatrzenie takowego we wszelkie sposoby oraz macierzyńską opiekę nad sierotami.

Zawiadomienie

Zarząd Polskiego Towarzystwa Dobroczyńności w Grodnie, niniejszym podaje do wiadomości, że ogólne zebranie członków naznaczone zostało na dzień 12 września r. b. na g. 6 popoł. w lokalu ochronki.

W razie nie przybycia wymaganej liczby członków, zebranie powtórne tym razem obowiązuje, odbędzie się w tymże dniu o godz. 7-ej.

Wstęp na zebranie jedynie dla członków T-wa.

Odezwy komunistyczne

Trzeciak Jan zam. przy ul. Granicznej Nr 35, zameldował policji o znalezieniu w ogrodzie miejskim 34 odezwy komunistycznych w języku białoruskim.

Kradzieże

Niewykryci sprawcy dokonali kradzieży futra wartości 200 zł na szkodę Szlozberga, zam. przy ul. Policyniej 24.

Hutowicz Berta, zam. przy ul. Nowej Nr 4 zameldowała policji o dokonaniu na jej szkodę przez nieznanych sprawców, kradzieży koł dry i bielizny ogólnej wartości 100 zł.

Zaginięcie koni z pastwiska

W nocy z dn. 29 na 30 b. m. zaginęły z pastwiska para koni wartości 400 zł. na szkodę Putkiewiczowej Michaliny zam. Krynkach.

Dr. med. H. BRYZMAN

powrócił i ordynuje codziennie od 9—10 i od 4—7.
Grodno, ul. Hoowera 2. Tel. 202
choroby skórne i wenerycz.
Leczenie lampą kwarcową i elektrycznością.

3—15

ZAWIADAMIAMY

Szanowną publiczność miasta Grodna i okolic, iż z dniem 1-go września została otwartą restauracja

pod kierownictwem nowego Zarządu z p. Wojciechem Popławskim na czele.

Kuchnia pod kierownictwem pierwszorzędnych sił fachowych.

Obsługa solidna

Pierwszorządny sekstet pod dyrekcją znanej powszechnie skrzypaczki Pani Kulikowskiej.

BUFET obficie zaopatrzone w trunki KRAJOWE i ZAGRANICZNE

Mamy niepionną nadzieję, iż Sz. Publiczność będzie zaszczycać swemi względami nasz zakład gastronomiczny będąc najzupelniej zadowoloną

3—3

ZARZĄD.

Młodzież szkolna, zakupująca u mnie podręczniki szkolne, otrzymuje zupełnie bezpłatnie „Mój dziennik” do zapisywania lekcji lub „Przyjaciel szkolny”

Księgarnia i skład materiałów pisemnych

E. Iberskiego

Grodno, Dominikańska 31.

Poleca w wielkim wyborze na rok szkolny 1925—26

Podręczniki SZKOLNE—dla wszystkich Grodzieńskich Zakładów Naukowych po cenach wydawnictw warszawskich.

Artykuły pisemne, przyrządy do rysunków i kreślenia, tornistry i t. p. po cenach znizowanych

UWAGA! Wszyscy uczniowie, kupujący książki, mogą w razie nowego rozporządzenia władzy szkolnej, zamienić u mnie na podręczniki obowiązujące.

WYPOŻYCZALNIA KSIĄZEK

Dla pp. Nauczycieli i Młodzieży Szkolnej 50% zniżki.

2—15

ZAKŁADY GRAFICZNE

i PIERWSZA KRAJOWA FABRYKA KART DO GRY

Aleksander Łapin i S-ka

przyjmują zamówienia na wszelkie roboty

LITOGRAFICZNE

jak etykiety, plakaty, reklamy.

Specjalność—mechanicznie gumowane etykiety dla browarów i gorzelni.

OD ADMINISTRACJI

Uprasza się Sz. P. Prenumeratorów miejscowych i z prowincji o wpłacenie prenumeraty za m. sierpień i zaległych.

Czy jesteś już członkiem cywilnego klubu sportowego?

CRESOVIA